

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 48 kr., na pocztamcie lwowskiem 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zł. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dotadek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku placą się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 zł. 4 kr. mon. konw. Za większe litery placą się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 20.

15. Intego 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiédnia. — Z Dalmacyi: Trzęsienie ziemi.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija.

Anglija: Treść mowy Shiela za oskarżonymi. — Dalszy tok procesu przeciw O'Connellowi. — Pisma angielskie o wznowieniu zakonu łabędzia w Prusach.

Francyja: Salwandy bierze dymisyję. — Posiedzenie izb.

Prusy: Fałszywość pogłosek o rozruchach w Poznaniu.

Rossyja: Duchowieństwo rzymsko-katolickie w gubernijach zachodnich pobierać będzie od dnia 1. maja r. b. placę etatową ze skarbu Państwa.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Tarnowa. — Z Ołomuśca.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiédnia. —

C. K. połączona kancelaryja nadworna pozwoliła lwowskiemu aptekarzowi Teodorowi Torosiewiczowi przyjąć otrzymaną dyplom od fizykalno - lekarskiego Towarzystwa w Erlangen.

Dalmacyja.

Z Raguzy pod dniem 23. stycznia donoszą: Onegdaj o godzinie drugiej minucie dziesiątej po południu dało się tutaj znowu czuć lekkie trzęsienie ziemi. Donoszą nam, iż dnia 13go i 14go b. m. było tak gwałtowne wstrząśnienie ziemi w Hercegowinie, iż Turcy nietylko przez trzy dni odbywali post, ale nawet inną w meczetach czynili pokutę.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Dnia 22. stycznia zamknięto skrutyn dla zastępczych wyborów w Madrycie. Progre-

siści, jak można było przewidzieć, odnieśli zwycięstwo. Liczba głosujących wynosiła 7013, zupełna większość była 3507. Po tym wypadku już nikt prawie nie wątpi o rozwiązanie Kortezów równie jak i o zupełnej odmianie urzędników przed rozpoczęciem nowych wyborów. Pomyślny ten skutek wyborów, dziennik *Heraldo* nazywa smutnym wypadkiem, któremu na wszelki sposób przeszkodzić należało. Trudno pojąć zachowywanie się przy tém zdarzeniu ministrów, którzy przecież dawniej znacznie zwyciężtwia lub poniesionęj klęski podczas wyborów doskonale cenić umieli.

Rozruchów w Saragossie dnia 22. stycznia, o których telegraficzna depesza z Bajony nadmienila pod dniem 28., nie można było jak tylko znacznym rozlewem krwi przytłumić, i nietylko że krew płynęła w ulicach Saragossy, lecz nawet szafot, według wszelkiego prawdopodobieństwa zbryzgano krwią w tój stolicy Aragonii. Wieść niesie, iż wyrokiem sądu wojennego ukarano gardłem kilku burzycieli pokoju, którzy się w ręce wojska dostali. To jest pewna, że jeneralny kapitan w tójże samęj proklamacyi, w której zawyrokował rozwiązanie gwardyi narodowej, zagroził sądem wojennym tym wszystkim, którzyby się wykonaniu tego rozporządzenia i wydaniu broni sprzeciwili.

Podług listów z Madrytu z dnia 28. stycznia minister finansów zajmuje się bardzo czynnie założeniem nowego banku; takowy zawiąże się na akcye z kapitałem 100 milijonów realów; najznakomitsze domy Madrytu są za tém przedsiębiorstwem i oświadczyły gotowość podpisania znacznej liczby akcyj.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Wracamy jeszcze raz do zamieszczonej po krótce w ostatniej naszej Gazecie mowy pana Shiela. Mówca ten skreśliwszy dzieje Irlandyi od czasu przywiedzenia do skutku unii, rzekł: »W roku 1800 mówił O'Connell po raz pierwszy przeciw unii. W roku 1810 miał

mowę zupełnie podobną do tych mów, za które teraz przed sądem stoi. Zamiary jego były podówczas czyste i od nikogo niezaprzeczone. A jeżeli jego mowa teraz jest takąż samą, tedy i zamiary jego za takież same uznane być powinny. On zawiązał towarzystwo katolickie, a dokonana została emancypacja katolików; ale ja pytam, dla czego, jeżeli terażniejsze oskarżenie jest uzasadnione, zamiast zezwolenia podówczas na emancypację, nie oskarżono raczej o spisek tych, którzy się dla uskutecznienia tejże emancypacji połączyli byli? A w jakiżeto sposób przywiedziono do skutku bil reformy? Mamże wymienić tych spiskowych którzy w to straszne przedsięwzięcie się wdali? Nazwiska ich są: lord Grey, lord John Russell, lord Althorp i Sir John Graham, terażniejszy minister spraw wewnętrznych. W równy sposób powinni szulery oskarżać występki, opoje rozpustę, jak Graham agitację. Zaproponowano, aby angielski parlament w pewnych czasach w Dublinie zasiadał. Ja nie widzę żadnego uzasadnionego zarzutu przeciw tej propozycji; ale widzę, że z urzędowiszerzenia takowej, wyniknęłyby nieobliczone korzyści.« — Mówca skręśliwszy takowe z zapalem, rzekł dalej: »Nie będę zaprzeczał, że klient mój tudzież inni oskarżeni miewali dobitne mowy, ale zaprzeczam, że takowe były bardziej podburzające i zapalczywsze, niż te, które prawie na wszystkich, bądź na whigowskich, narodowych lub konserwacyjnych zgromadzeniach ludu słyszano. Ja odwołuję się tylko do wielkich zgromadzeń protestanckich, na których (mówca odczytał tu wiele miejsc) zupełnie takież same mowy miewano. Przez całą masę mów O'Connella, jako główna myśl ciągnie się panująca miłość porządku, i stanowczy wstręt od użycia wszelkich innych jak tylko lojalnych, konstytucyjnych i spokojnych środków dla dopięcia swego zamiaru. Całe jego życie jest świetnym zbicianiem wytoczonych przeciw niemu oskarżeń. Możecież Wpanowie temu dać wiarę, aby się on w sędziwym wieku, w wieku doświadczenia, wdawał w tak szalone przedsięwzięcie, przez któreby nie tylko swe własne życie, ale nawet życie tych, którzy dla niego droższymi są niż on sam, nakoniec życie kilku tysięcy swoich ziomków nie tylko na niebezpieczeństwo narażał, ale nawet na nieuchronną zgubę poświęcał? Miałżeby sam na swęj głowie rozrywać zdobyte piérwój wawrzyny i swawolnie burzyć ten wielki moralny pomnik, który sobie tak wysoko i potężnie wystawił, iż takowy z najodleglejszych okolic świata dostrzeżo-

nym być może? — Tylko szal lub złośliwość może coś podobnego przypuścić? — Mówca przeszedł potem do właściwego przedmiotu swęj obrony, do Johna O'Connella, którego dotychczasowy publiczny zawód życia był tylko odblaskiem działalności jego ojca i który nigdy uderzających ani też nadzwyczajnych czynów nie popełnił. — Odczytał kilka po większej części mało-znaczących mów i listów swego klienta, również jak i rozmaite jego oświadczenia, a potem starał się okazać, że Johna O'Connell o nie obwinieć nie można, coby tylko zdaleka podane przeciw niemu oskarżenie uzasadniało.« Pan Shiel zwróciwszy się w końcu do sprawy oskarżenia w ogóle i do O'Connella, rzekł: »Wpanowie możecie pozbawić go wolności, zabronić mu dziennego światła i wtrącić go do więzienia, dokąd się nigdy promień słońca nie przedrze; ale nie zdołacie nigdy odebrać mu tego przekonania, że wszelkimi siłami obudzał dobre chęci i popierał szlachetne dzieło. Nietylko on, ale nawet jego syn i inni nie popełnili żadnego przestępstwa i w tym względzie odwołują się oni śmiało do wyroku swojego kraju. Chociaż reprezentację naszych praw utraciliśmy w parlamencie, pozwólcież nam Wpanowie znaleźć takową przynajmniej w łoży sądu przysięgłych. Okażcie, iż podzielacie uczucie milionów swych ziomków — okażcie to swoim wyrokiem. Natężona obawa, z którą ściśle czuwają nad wypadkiem tego procesu, nie ogranicza się na samęj Irlandyi. Niemasz wielkiego miasta w całej Europie, gdzieby się ludzie, którzy czekają na wiadomość o zapadłym wyroku, nie zatrzymywali na ulicach i nie zapytywali jedni drugich, ażali dwunastu mężów sądu przysięgłych skazało na uwięzienie tego męża, który Irlandyi wolność przywrócił. Jakkolwiekbyż wypadnie wyrok Wpanów, — on jest na przyjęcie go zdeterminowany. Wie on, że oczy świata na niego są zwrócone, i że mu potomność, na wszelki sposób, czy będzie w więzieniu lub nie, uwielbiającem uznaniem odpłaci; jest on prawie obojętny na to, co go spotkać może, i więcej obchodzi go los drugich, niżeli jego własny. Powiedziałem Wpanom na wstępie mojęj mowy, iż nie jestem niezruszony, ale teraz wyznaję, iż sam widok tój możliwości, którą wskazałem, prawie sił mię pozbawia. Mamże żyć, mamże patrzeć na pomieszkanie smutku w pobliżu tego wielkiego miasta i mówić do siebie: W tychżeto murach zamknięto wybawcę Irlandyi i najukochańsze jego dziecię? — Nie, to nie nastąpi. Wpanowie nie oddacie go w to miejsce, dokądby At-

torney jeneralny chciał go posłać. W waszém zamilowaniu sprawiedliwości, w waszój miłości dla Irlandyi, w waszém przywiązaniu do uczciwości i w rzetelném postępowaniu pokładam moje zaufanie. Proszę Wpanów o jego uwolnienie; nie tylko dla Irlandyi, ale i dla was samych. Wpanowie zawyrokujecie jego niewinność, a wyrok ten powtórzą z radosnym okrzykiem milijony.« Długo trwające oklaski dały się słyszeć w końcu tej mowy.

Z Londynu dnia 30. stycznia. Wszystkie pogłoski, że O'Connell i jego spółoskarzeni bronili się nie będą, okazały się jako bezzasadne. Shiel wystąpił najpierwszy w obronie Johna O'Connella, najstarszego syna wielkiego Daniela.« Mowa jego trwała 5 godzin, i o ile przypuścić można, że ją gazety należycie podały, była godna sławy tego męża. Zamiarem jój było udowodnić, że oskarzeni żadnego spisku się niedopuszcili. Okazał więc z jednej strony, jak nie stosownie było, iż rząd przez przeciąg kilku miesięcy nie czynił żadnej tamy zgromadzeniom, mowom, pismom i t. d., które teraz za tak niebezpieczne ogłasza, że ani okazał zgromadzenia, ani mowców lub autorów nie pociągał do odpowiedzialności, tylko czekał, aż pokąd nie znajdzie powodu do schwywania samego wybacycy, aby go za wszystko, co inni uczynili, odpowiedzialnym uczynić, że między obżalowanymi nigdy nie zachodził taki rodzaj związku, któryby tę odpowiedzialność mógł usprawiedliwiać, lecz owszem O'Connell ganił niejedną rzecz, ogłoszoną w gazetach, których wydawców razem z nim oskarzano. Potem starał się okazać O'Connella miłoścem pokoju, jego poważaniem dla ustaw, wiernością dla monarchini i szczerą jego dążnością do uzyskania tylko spokojnemi i prawnymi środkami tego wszystkiego o co prosił, tak przez ustawiczne nاپominanie ludu, odrzucenie pomocy republikanów francuzkich i powstawanie na terazniejszą dynastję we Francyi, jako też przez dobitne oświadczenie się przeciw niewolnictwu w Stanach Zjednoczonych i odparcie od siebie dawanęj mu przez Chartystów pomocy, a jeszcze więcej przez dokładne skreślenie całego jego politycznego zawodu, tolerancyi dla różnowierców i t. d. Rzecz jasna, że to wszystko, co w tej mierze przytaczał na stronę ojca, popierało także sprawę syna. Co się dotyczy dobitności mów, które tak on jako też inni miewali, przytoczył mnóstwo przykładów, po większej części z mów torysów, którzy w innych czasach jeszcze dobitniejszych używali wyrazów, a przecież za to na karę skazanymi

nie byli. Nie dla tego, jak gdyby mniemał, że jedna bezkarność pociąga za sobą drugą, lecz dla tego, iż przeto chciał okazać, ile rzeczy Anglikowi w jego dążeniu do odmiany w ustawach lub do zatrzymania ich, płazem uchodzi. Był on tego zdania, że Anglija zawsze z Irlandyją jak macocha się obchodziła, i dla tego Irlandyja nie może spodziewać się słuszności od angielskiego parlamentu, w którym jój tak mały wpływ, jak teraz, jest dozwolony. Wszelako sądził, że gdyby zupełnie uchylono wiecekrólestwo, i każdego roku wjeźsieni zgromadzono w Dublinie na kilka miesięcy parlament, któryby się li tylko sprawami irlandzkimi zajmował, a późniejsze parlamentowe posiedzenia w Londynie przeznaczono dla angielskich, szkockich i powszechnych spraw narodowych, wtedy możnaby terazniejszej niedogodności dostatecznie zaradzić. Mowa jego w ogóle była pojednawczą i spodziewamy się, iż w tej mierze na wszystkie stronnictwa będzie miała wpływ dobroczynny, chociaż, jak się domyślamy, na sądzie przysięgłych żadnego skutku nie sprawi. Na uwagę zasługuje najszczególniej odważne powstawanie mowy na nieszczęsną nienawiść sekt, która Irlandyję więcej niż inne kraje rozdwaja. Jak długo jeszcze potrwa ten proces, niepodobna odgadnąć. Każdy z dziewięciu oskarzonych ma kilka obrońców, z których każdy zechce, ażeby go słuchano, a przesłuchiwanie świadków z ich strony będzie zapewne trwać tak długo, jak przesłuchiwanie świadków rządowych. Jednakże tak kraj jak i stolica jego zachowują się ciągle spokojnie.

Posiedzenie dublińskiego sądu w Queens-Bench dnia 29. stycznia nie przedstawiało nic ważnego. Broniono ciągle oskarzonych, i całe posiedzenie zapełniły mowy adwokatów Moore i Hatchell za oskarzonymi Tierney i Ray. Wszelako zasługuje na wzmiankę oświadczenie młodego O'Connella zaraz po otwarciu posiedzenia przed sądem sprawiedliwości, który je milczkiem pomiął. Pan John O'Connell oświadczył, iż się nie zgadza z zdaniem swego rzecznika, pana Shiel, że na peryjodycznych posiedzeniach w Dublinie chce poprzestać, lecz utrzymywał, że go nic innego zaspokoić nie może, jak tylko, «całkowite i zupełne przywrócenie prawodawczej rady dla Irlandyi,» której się on jako nieustąpionego i wiecznego prawa domaga. Sąd sprawiedliwości, jakeśmy nadmienili, nie zważał na to oświadczenie.

— dnia 31. stycznia. Odnowiony zakon łabędzia w Prusiech, powitano w Anglii

jako jeden z największych i najdobroczynniejszych środków tego wieku, naprzód dla jego wysokiej religijnej wartości, a powtóre dla zbawiennych jego skutków w politycznym względzie. *Morning-Herald* z dnia dzisiejszego zawiera tłumaczenie królewskiego gabinetowego rozporządzenia, którym ten zakon odnowiono, i dołącza do tego następujące słowa: »Mądrość i cnota jednego męża we Francji utrzymała przez lat dziesięć pokój europejski, pomimo tysiącznych nieprzyjaznych wpływów, które go otaczają; nasza własna miłośnica Królowa ubiegała się z Ludwikiem Filipem na wyścigi, aby do pomyślności rodzaju ludzkiego się przyczynić, a jeżeli skutek jej czynności mniej jest ceniony, dzieje się to dla tego, ponieważ wnuka Józefa III. w gronie własnej rodziny ma księcia, który z najlepszymi książętami, jacy kiedy żyli albo żyć będą, idzie na wyścigi w popieraniu doczesnej i wiecznej szczęśliwości poddanych angielskich. Niebo obdarzyło nasz wiek także drugim księciem, który dla dobrodziejstwa i ku podziwieniu dla rodzaju ludzkiego jest zrodzony — jednym z tych, których obecność, równie jak kosztowna wola, czyni zdrową i przyjemną tę atmosferę, która ich otacza. Potrzebaż wymieniać Króla pruskiego? Ilekroć słyszymy wymowne imię tego monarchy, tylekroć spodziewamy się nowego czynu na cześć Boga i dla uszczęśliwienia istot jego. Ostatnie Jego Mości Króla pruskiego w tym względzie rozporządzenie nie jest jednem z najmniej zaszczytnych na tej prawdziwie królewskiej drodze, którą JKMosć sobie wytknął. Z radością i wdzięcznością usłyszą o niem miliony w chrześcijańskiej i protestanckiej Anglii. Jestto założenie protestanckiego zakonu dla wsparcia chorych i potrzebujących pomocy podobnego w pewnym stopniu do zakonu: *Sisters of Mercy*.« *Dziennik Standard* z dnia dzisiejszego, który w swoich szpaltach zamieścił ten artykuł z dziennika *Morning-Herald*, uważa to odnowienie pruskiego zakonu za bądź wiecej w politycznym jego znaczeniu. »Mądry, życzliwy, i pobożny książę, który teraz Prusom panuje, mówi *Standard*, założył zakon chrześcijański. Niepodobna przypatrywać się zwycięztwom pokoju tego wielkiego i dobrego męża i szlachetnym dziełom, do których czas pokoju sposobność mu nastęrcza, bez doznania ponowionego wstrętu od wojny, nie tylko dla nieszczęścia, które takowa za sobą prowadzi, ale nawet dla samego dobra, które niszczy, i bez utwierdzenia się jeszcze mocniej w niechęci ku tym, którzy, podobnie jak wojenne

stronictwo we Francji a na nieszczęście, jak niektórzy i między nami nad »haniebną spokojnością królestwa« razem z dzisiejszym *Morning-Chronicle* stękają. »Haniebna spokojność!« Patrzcie jak Król pruski używa błogosławieństwa pokoju, a potem mówicie o »haniebnej spokojności.« Anglija, Francja i Prusy zdolają większą część świata w takiej spokojności utrzymać, a pod takim zarządem, jak te kraje zostają, potrafią one tę spokojność dla zbawienia rodzaju ludzkiego zachować.

Francja.

Na wczorejszém posiedzeniu izby deputowanych odczytał prezydent list deputowanego Blin de Bourdon, w którym tenże podaje się do dymisji, a to z powodów, które w protestacyi swoich innych trzech kolegów legitymistycznych wyraził. — Minister wojny przedłożył wniosek do ustawy, mocą którego córce marszałka Drouet, hrabiego d'Erlon ma być zezwolona pensja 3000 franków, jako nagroda narodowa. Drugim artykułem tegoż wniosku zezwolono 12.000 franków na pogrzeb marszałka i przeprowadzenie jego zwłok do Rheims. Wniosek ten został przez izbę pomyślnie przyjętym. — Potem zajęła się izba na nowo obradami nad wnioskiem do ustawy, dotyczącym ostatecznego uregulowania budżetu z roku 1841 i przywiodła takowe do końca. Na dzisiejszém posiedzeniu miało nastąpić głosowanie.

Niektóre dzienniki paryzkie, a między temi *Journal des Debats* donoszą, że pan Salvandy, który jak wiadomo głosował z opozycją przeciw ostatniemu paragrafowi adresu, z powodu zarzutów, które pan Guizot w tej mierze mu uczynił, podał się do dymisji, jako ambasador przy dworze turyńskim.

— dnia 1go lutego. Dymisję pana Salvandy przyjęto. Nadaremnie używano wszelkich środków, by go do cofnięcia téjże dymisji nakłonić. Gabinet jest bardzo niespokojny z powodu tego, przez ministra spraw zagranicznych wywołanego wypadku. Wszyscy ambitni są teraz czynni, a nawet mówią już, chociaż jeszcze zawczasie, o nowój kombinacyi ministrów. Pan Salvandy został nagle bardzo ważnym człowiekiem, a opozycja uważa go już za swojego stronnika. Przy końcu cesarstwa był on żołnierzem, a z początkiem restauracyi ściągnął na siebie uwagę kilkoma dość dobitnie napisanemi politycznemi broszurami. Jako *maitre des requêtes* dodany do rady stanu, przyłączył się do p. Guizota i Royera Collard, i dla tego dzielił wraz z nimi

nielaskę doktrynerów. Później był jednym z najczynniejszych redaktorów pisma *Journal des Debats*. Pan Martignac przypuścił go znowu do rady stanu, a tak od rewolucyi 1830 miał ciągle jako deputowany, minister, lub dyplomatyk czynny udział w sprawach krajowych.

W izbie deputowanych skończono już roztrząsanie ustawy dotyczącej rachunków z roku 1841. Wydatki na ten rok finansowy postanowiono: 1,425,240,942 fr., dochody: 1,406,545,217 franków; pokazuje się więc niedobór: 18,695,725 franków.

W biurach roztrząsano ustawę dotyczącą nadzwyczajnych i dodatkowych kredytów na rok 1843 i 1844. Wiadomo, iż te kredyty powiększyć części zadekretowane są tylko królewskim rozporządzeniem, a dopiero ustawa musi ogłosić je za ważne. Summa 136,000 franków na wsparcie pocztmistrzów, którzy przez zaprowadzenie kolei żelaznych ponieśli stratę, wywołała żywe debaty. To jest niezawodna, że jeżeli rząd nie przyjdzie w pomoc pocztmistrzom, tedy w niejakim czasie koniecznie zniknąć muszą pocztowe stacje, a najszczególniej w tych miejscach, gdzie koleje żelazne założone będą.

Znany generał Zurbano przybył z swym synem do Bajony. Amettler, brygadyjer Ballera tudzież kilku innych oficerów partyi centralistycznej, przejeżdżali przez Tulużę, dla udania się na wyznaczone miejsce swego pobytu w Periguer.

Odjazd Królowej Maryi Krystyny do Hiszpanii, wyznaczony jest na dzień 15. lutego.

Prussy.

Z Berlina, dnia 23go stycznia. Już od kilku dni krążą tu rozmaite pogłoski o niby to w Poznaniu wybuchłych rozruchach. Urzędowe udzielenia powodują nas do oświadczenia, że wszystkie te pogłoski zupełnie są fałszywe. Zapewne stał się pierwszym do nich powodem odbyty w Poznaniu dnia 17go m. b. manewr forteczny i połączone z nim alarmowanie wojska, które dla ćwiczenia militarnego w każdej forticy co rok kilka razy miejsce mieć zwykło. Z tém połączyła niezawodnie publiczność nastąpione kilka dni później, t. j. dnia 20go b. m., aresztowanie 31 w owém mieście przebywających rossyjsko-polskich zbiegów. Środek ten poczytywano za potrzebny, ponieważ były wyraźne oznaki, że ludzie ci o bezprawiach przemysłiwali. Ich aresztowanie i przeniesienie do forticy stało się bez najmniejszego oporu i z taką cichością, że miasto o całym tém zajściu wtenczas dopiero się dowiedziało,

gdy już wszystko było wykonane. Spokojność mieszkalców miasta Poznania i osobistość podanych pruskich przez owe wypadki żadnym zgola sposobem i w żadnym indywiduum naruszone nie zostały. (*Gazeta Poznańska.*)

Rossyja.

Z Petersburga. Ukaz N. Cesarza do rządzącego senatu dnia 15. grudnia z. r. Na skutek ukazu, danego przez Nas rządzącemu senatowi 10. maja r. b., potwierdzając załączono przy tém normalne etaty duchowieństwa parafialnego rzymsko-katolickiego w guberniach zachodnich, rozkazujemy: 1) Etaty te przywieść do skutku od 1go maja przyszłego 1844 roku. 2) Na płacę podług tych etatów obrócić summę assygnowaną z kasy Państwa, odpowiedną objawionemu przez duchowieństwo dochodowi, z oddanych pod wiedzę dóbr Państwa majątków i procentów od zmasowanych jego kapitałów, tudzież całą summę dotąd wypłacaną ze skarbu na utrzymanie pewnej części tego duchowieństwa. Przy rozdziale parafii na klasy, do wyrachowania etatowej płacy na utrzymanie służby kościelnej włączać i wskazać przez duchowieństwo dochody: z domów, placów, siedzib, zaścianków i innych dóbr nieruchomości, pozostałych w jego posiadaniu. (Podług normalnych przy tym ukazie potwierdzonych etatów na utrzymanie proboszczów, wikaryuszów i sług kościelnych, przeznaczają się na parafije 1go rzędu 600 rub. sreb., 2go rzędu 500, 3go rzędu 400, 4go rzędu 275, 5go rzędu 230 rub. sreb.) — Podług potwierzonego przez N. Cesarza z dnia 15go listopada r. z. zdania Rady Państwa, Karaimi mogą otrzymywać prawa poczesnego obywatelstwa na mocy ogólnych co do tego przepisów, bez ograniczeń postanowionych dla Żydów. (K. W.)

N O W I N Y.

W poniedziałek nie głośiły nalepki aliszowe, te gadatliwe sroki, żadnej publicznej zabawy. Aż tu wieczorem bije światło z okien sali strzelnicy tak jasno, że post *incendium restaurata* świątynia OO. Franciszkanów jako blizka sąsiadka, pomna swojej kłęski od ognia, drżała migotnie głoskami tego łacińskiego napisu. Wchodzisz na salę, i widzisz pary krążące w skocznych tanach, słyszysz muzykę, która z wysokości trybuny taktem rozkazuje ochoczym zwolennikom tańca. Wszak to bal w całym znaczeniu tego czarodziejskiego dla młodzieży

słowa! Z każdej się wziął, kto jego gospodarzem? To jakiś chowaniec! Za pozwoleniem, jesto bal na pół prywatny, na pół publiczny, a jego gospodarzem i twórcą pan Dionizy Babel, który pragnąc z przyjemnością publiczną, połączyć swobodę prywatnej zabawy, występuje rok-rocznie w zapusty jako entrepreneur balów na strzelnicy. Całe urządzenie było gustowne i wytworne. Czemuż ta noc nie była tak długą jak noc na biegunie? Czemuż nie był na zabawie jako turysta Linneusz, co się zna na piękności kwiatów?

Teraz na wszystkie strony białe. Warto by się zastanowić, czyli nasze słowo bal nie pochodzi od pożérzcego bożka Baal, o którym biblija spomina, bo ma z nim wiele podobieństwa. Z Tarnopola nadchodzą nas następujące wieści: Dnia 31go stycznia dali mieszczanie tarnopolscy bal na cześć swego starosty c. k. radcy gubernijnalnego j. w. pana de Sacher, któremu to miasto wiele winno, że odtąd nie jest miastem poddańczem. Około 400 osób było obecnych, między temi urzędnicy, oficerowie, *honoratiore*s miasta, obywatele z okolic pobliskich i znamienitsi Izraelici. Prezes magistratu zajął się urządzeniem całej tej zabawy, która odpowiadała wszelkim wymaganiom gustu. Pani baronowa de Kanitz, była gospodynią balu, który rozpoczęli tańcem prezes magistratu z panią starością de Sacher. — Z Tarnowa: Mamy tu co wtorek kasyna, które daje pan Hałdziński. Dnia 15. t. m. byliśmy na balu danym na dochód tutejszego Zakładu dla Siórot. Piękne rączki ofiarowały na ten bal rozmaite robotki, i poruciły je bogini »Szczęścia« na loteryję. Pominąwszy liczne zabawy domowe i bale, grzechem byłoby nie wspomnieć o sławnej szlichtadzie z 50 sianek, które dnia 7go śród brzęku dzwónek przy odgłosie muzyki pułku *chevaliers* do odległej o milę Brzezinki wycieczkę zrobiły. Niejeden z woźnic w białych rękawiczkach nucił sobie słowa Janusza: »Jeźli jeździć, to sanna, jeźli szaleć, to za panną.«

Do zaszczytu, którym ziomka naszego pana Teodora Torosiewicza wyszczególniono, jak to na czele dzisiejszej Gazety wyczytać można, należy i ten nowy, że na posiedzeniu głównem c. k. Towarzystwa Lekarzy wiedeńskich dnia 24go marca r. z. obrany został honorowym tegoż towarzystwa członkiem.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Tarnowa, dnia 9. lutego. Długa ciszę w handlu przerwało nareszcie kilku kupców, którzy w naszej okolicy osobliwie za pszenicą i nasieniem koniczu się uwijają, i dotąd znaczną ilość pszenicy na spław do Gdańska zakupili. Inne gatunki zboża nie mają pokupu w większych partyjach, i ceny ich są ciągle jednakie. — Okowitę ledwie na potrzeb miejscową zbywać można, garniec od 16 do 18 kr. m. Gorzelnie, których całym zyskiem jest nawóz, ustają w naszej okolicy jedna po drugiej; mimo tego nie masz widoków na lepsze ceny, gdyż zapasy są bardzo znaczne.

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 7. lutego.

Na ten targ przypędzono 913 wołów średniej jakości; pokup szedł dość rażno, a ceny odpowiadały wartości.

Przed targiem sprzedali: 1) Floryjan Sommer, z Polanki, 56 sztuk; 2) Abraham Klausenstok, z Rymanowa, 55; 3) Leibisch Walloch, z Nowosielec, 99; 4) Jos. Neumann, z Żydaczowa, 60; 5) Pinkas Trnawka, z Niebocka, 62; 6) Antoni Nowak, z Brzeznicy, 62 sztuk. Małemi partyjami 519. — Ogółem 913.

K u p i l i :	sztuk	Cena jed- nej -pary w w. w.		tadacz	Z tych para wazyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Małemi partyjami ze stada N. 1.					
dto. stado Nr. 2.					
Do Berna stado N. 3.	68	305	—	2	9
Partyjami sprzedano ze stada Nr. 4.					
Do Kirchwein stado Nro. 5.	60	255	—	—	7
Po części małemi party- jami stado N. 6.					

TEATR POLSKI.

Jutro: (po raz pierwszy): *Matylda*, czyli: *Cierpienia żony*, dramat w 5ciu aktach.

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukarnia Piotra Pillera w Lwowie.)